

Nationell vägledning för vädervarningar – Samhällsaktörernas arbete

Frågor och svar – Juni 2020

Denna FAQ är riktad till funktioner hos samhällsaktörer som på olika sätt berörs operativt av ett förnyat varningssystem operativt och är ett komplement till första upplagan av *Nationell vägledning för vädervarningar – Samhällsaktörernas arbete*.

Innehållsförteckning

1	ALLMÄNT	3
2	OM DEN NATIONELLA VÄGLEDNINGEN	5
3	OM INFÖRANDET	6
4	OM DE FÖRNYADE VARNINGARNA.....	7
5	OM DET NYA ARBETSSÄTTET - BESLUTS- OCH SAMVERKANSPROCESSEN	9
6	OM UTBILDNING OCH ÖVNING INOM INFÖRANDEPROJEKTET	11
7	OM KOMMUNIKATION TILL ALLMÄNHETEN OM DET NYA VARNINGSSYSTEMET	12
8	WIS.....	13

1 Allmänt

Vad är det som förändras med vädervarningarna?

Det är ett förnyat varningssystem som införs. Varningssystemet utgörs av flera komponenter och är en blandning av nyutveckling och översyn av befintliga rutiner. Det som är nytt kan sammanfattas med:

- Nytt samverkansbaserat arbetssätt runt vädervarningar
- Ny betydelse av vädervarningar med nya definitioner och nivåbenämningar
- Förnyat utseende och utformning av vädervarningar på smhi.se och i SMHI:s väderapp

Ska SMHI börja varna för mer än väder i och med införandet av konsekvensbaserade vädervarningar?

SMHI ska även i fortsättningen varna för väder. Med konsekvensbaserade vädervarningar varnar vi för väder när det förväntas bli konsekvenser av en viss allvarlighetsgrad i det aktuella området.

Varför ska varningssystemet förnyas?

Syftet med det förnyade varningssystemet är att ge samhället bättre beslutsunderlag. Vädervarningarna blir mer regionalt anpassade och utfärdas utifrån den påverkan som kan väntas i ett visst område.

Vi förnyar våra vädervarningar så att de lokala och regionala konsekvenserna av ett visst väder blir tydliga. Därför utvecklar vi en ny metodik och nya arbetssätt i samverkan med flera andra myndigheter och samhällsaktörer. Tillsammans kommer vi att analysera och samverka kring vilken lokal och regional påverkan som vädret förväntas få och tar hänsyn till det i våra varningar. Då får alla berörda bättre förutsättningar att förbereda sig och hantera den aktuella vädersituationen. På så sätt stärker vi samhällets förutsättningar att uppnå en god krisberedskap och bidrar till ett hållbart samhälle.

Hur länge har SMHI arbetat med detta?

2016 genomfördes en förstudie där SMHI tillsammans med representanter från några berörda aktörer på lokal, regional och central nivå utforskade konsekvensbaserade vädervarningar och vad det skulle innebära utifrån svenska förutsättningar. Förstudien resulterade i ett förslag på arbetsmetodik och en uppmaning till fortsatt arbete i form av en pilotstudie. Under 2017-2018 utvecklades arbetsmetodiken ytterligare i ett pilotprojekt där ett flertal aktörer deltog i tester och övningar. Pilotprojektet reflekterade även kring nyttan och innebörden av ett förnyat varningssystem och som ett resultat av detta inleddes 2019 ett införandeprojekt. Läs mer om förstudie och pilotprojekt på <https://www.smhi.se/omsmhi/om-smhi/konsekvensbaserade-vadervarningar>

Hur ser det ut i andra länder?

WMO (World Meteorological Organization) är ett FN-organ för meteorologi vars uppgift är att vara Förenta nationernas expertorganisation för meteorologiska

frågor och att bistå organisationen och medlemsstaterna med meteorologisk sakkunskap.

WMO lyfter fram kopplingar mellan samhällets oförmåga att uppskatta farorna vid oväder och de konsekvenser som uppstår. För att möta detta har WMO sedan många år tillbaka drivit ett arbete för att stötta medlemsländerna i övergången till det de kallar för *Impact-based Warnings* (konsekvensbaserade vädervarningar).

Under förstudie, pilotprojekt och införandeprojekt har inspiration och stöd hämtats från bland annat Storbritannien, som under många år arbetat med konsekvensbaserade varningar.

Vilka aktörer har tagit fram det förnyade varningssystemet?

SMHI har tillsammans med representanter från berörda aktörer arbetat fram modeller och metodik. Pilotprojektet och införandeprojektet har drivits genom ett 2:4-anslagsfinansierat projekt (Centrala myndigheter och länsstyrelser kan söka medel via MSB från anslag 2:4 Krisberedskap för utvecklings- och samverkansprojekt, se vidare https://www.msb.se/anslag_2_4_myndigheter).

Samverkan är en röd tråd i hela införandet.

Hur är ansvarsfördelningen mellan aktörerna?

Det är SMHI som driver och leder införandet av det förnyade varningssystemet.

Länsstyrelsernas roll i samband med vädervarningar blir tydligare och mer konkret i det nya arbetssättet, därför har deras engagemang i projektet lyfts som en viktig faktor för ett framgångsrikt projekt. Försvarsdirektörerna vid *samtliga?* länsstyrelser fick en presentation av konsekvensbaserade vädervarningar i februari 2019 och gav under detta möte ett ja till att fortsätta införandet i samverkan med länsstyrelserna.

Vem kontaktar jag för mer information?

För information om regional samverkan och länets arbete med införandet av det förnyade systemet - kontakta respektive länsstyrelses beredskapsenhet.

För mer information och frågor om införandeprojektet - kontakta:

Camilla Palmér – Huvudprojektledare

- Telefon: 070-0960002
- E-post: camilla.palmer@smhi.se

Åsa Granström - Delprojektledare

- Telefon: 011-4958276
- E-post: asa.granstrom@smhi.se

Fredrik Linde – Projektägare och chef för prognos- och varningstjänsten på SMHI

- Telefon: 011-4958172
- E-post: fredrik.linde@smhi.se

Har införandet av det förnyade varningssystemet något med klimatförändringarna att göra?

Nej, primärt inte. Syftet med det förnyade varningssystemet är att ge samhället bättre beslutsunderlag så att enskilda och andra aktörer får bättre möjligheter att förbereda sig inför ett besvärligt väderläge. Systemet är dock rustat för en framtid med ökad risk för extremväder där ett effektivt vädervarningssystem är en nödvändighet.

Vilka konkreta förändringar kommer införandet av konsekvensbaserade vädervarningar att innebära för medborgare?

SMHI kommer att ge ut vädervarningar när vädret förväntas innebära påverkan av en viss dignitet. Beroende på var du bor så kan det nya varningssystemet innebära att en vädervarning kan utfärdas vid andra väderförhållanden jämfört med idag. Fler faktorer som påverkar allvarlighetsgraden kan också vägas in i varningsbeslutet, till exempel om ett oväder sammanfaller med rusningstrafik, eller om kombinationen med de rådande mark- eller väderförhållanden gör att det blir extra stora problem.

Ett exempel på förändring är att för stora delar av Norrland kommer det att krävas mer snö än med nuvarande varningssystem innan SMHI ger ut en varning. För personer som är på resa gäller det att vara medveten om att en varning av en viss nivå kan utfärdas vid andra förväntade mängder än vad som gäller i hemlandet. Varningen kommer dock att motsvara samma allvarlighetsgrad när det gäller förväntade störningar.

2 Om den nationella vägledningen

Hur ska min organisation förhålla sig till vägledningen?

Nationell vägledning för vädervarningar – samhällsaktörernas arbete – Upplaga 1 är ett ramverk för arbetet med vädervarningar som beskriver det förnyade varningssystemets komponenter. Denna första upplaga är anpassad för övergångsperioden som beräknas pågå ett år efter införandet i april 2021.

Vägledningen tydliggör roller och ansvar i arbetet runt vädervarningar och ska stödja aktörernas anpassning till det förnyade varningssystemet. Den ska kunna användas som ett stöd i implementering, utvärdering och utbildning inom arbetet med vädervarningar för berörda organisationer.

Vilka får vägledningen?

Inom projektet har ett antal särskilt prioriterade aktörer identifierats. Dessa får vägledningen via mejl. Aktörerna benämns ”målgrupp B” i den projektövergripande kommunikationsplanen och utgörs av bland annat kommuner, länsstyrelser, regioner och berörda centrala myndigheter.

Hur skickas vägledningen ut?

Vägledningen distribueras via mejl.

Vägledningen innehåller många facktermer som inte förklaras, varför det?

Målgruppen för vägledningen är funktioner som i de flesta fall jobbar i krisberedskapssystemet. En läsare förutsätts ha övergripande kunskap om svensk krisberedskap. Därmed förekommer termer som inte explicit förklaras.

Om jag undrar över något när jag läser vägledningen, vem ska jag kontakta?

- Har du frågor som berör länets samverkan och arbete? Kontakta din länsstyrelse.
- Har du frågor som berör de nationella arbetsprocesserna eller införandet? Kontakta införandeprojektets kontaktpersoner (se ovan).

Gäller vägledningen bara för införandet av det förnyade varningssystemet eller gäller den även efter 2021?

Den första upplagan som distribueras den 15 april 2020 är anpassad för införandeperioden. I slutet av mars 2021 beräknas upplaga 2 vara klar, den kommer att vara anpassad till förvaltningsfasen.

Får jag sprida vägledningen till andra?

Ja.

Finns vägledningen på andra språk än svenska?

Nej.

Får jag använda texterna i vägledningen i mitt förankrings-/kommunikationsarbete?

Ja. Rekommendationen är att källhänvisa till vägledningen.

Varför trycker ni inte vägledningen?

Införandeprojektet har bedömt att det inte finns behov av att distribuera tryckta upplagor. Däremot är den digitala versionen skapad för att underlätta utskrift på vanlig skrivare.

Var hittar jag vägledningen?

Vägledningen ligger på införandeprojektets temasida på [smhi.se](https://www.smhi.se) (<https://www.smhi.se/omsmhi/om-smhi/konsekvensbaserade-vadervarningar>), och på den nyskapade samverkansytan i WIS - *Vädervarningar – Förvaltning och utveckling i samverkan*.

3 Om införandet

När införs det förnyade varningssystemet?

Arbetsdatum för införandet är den 14 april 2021. Beslut om övergångsdatum tas under februari 2021. Det kan finnas situationer där införandedatum behöver ändras,

till exempel om det råkar infalla en period med väldigt mycket varningar och det av den anledningen är olämpligt att göra en förändring i systemet.

Kommer alla förändringar på samma gång?

Ja.

Vem informerar internt inom respektive organisation?

För de mest berörda aktörerna, exempelvis länsstyrelser och berörda centrala myndigheter, kommer det innan sommaren finnas utsedda kontaktpersoner som har ett ansvar att informera internt om det förnyade varningssystemet. Lokala och regionala aktörer får information genom aktuell länsstyrelse och har därefter ett ansvar att sprida informationen internt.

Hur kommer kommuner att få information om införandet av konsekvensbaserade vädervarningar?

Alla länsstyrelser medverkar med en eller flera representanter i införandeprojektet och länsstyrelserna ansvarar för att informera sina kommuner om införandet av konsekvensbaserade vädervarningar och hur den regionala anpassningen sker. Informationsmaterial om det förnyade vädervarningssystemet kommer också att skickas till kommunernas registratorer (för vidare spridning internt) samt till ett antal övriga kontaktpersoner som på olika sätt varit i kontakt med införandeprojektet.

Vilka organisationer behöver uppdatera sina rutiner?

Alla aktörer som berörs av vädervarningar kommer behöva göra en behovsanpassad integrering av det förnyade varningssystemet och anpassa sina interna rutiner. De aktörer som införandeprojektet har identifierat att ha ett särskilt stort behov av anpassning och dessa får direkt information från införandeprojektet genom en kontaktperson som myndigheten utsett.

Hur finansieras införandet av det förnyade varningssystemet?

Såväl pilotprojektet som införandeprojektet är finansierat via MSB från anslag 2:4 *Krisberedskap för utvecklings- och samverkansprojekt*.

Vem kommer förvalta arbetet med vädervarningar framöver?

Detta beskrivs i avsnittet om förvaltning i *Nationell vägledning för vädervarningar – Samhällsaktörernas arbete*.

4 Om de förnyade varningarna

Vad innebär de nya varningsnivåerna gul, orange, röd? (färgerna)

- De nya konsekvensbaserade vädervarningar är indelade i tre olika varningsnivåer. Det tidigare klassbegreppet (1-3) kommer att tas bort och ersättas med färgerna gul, orange och röd. Färgernas symbolvärden är kända och harmoniserar väl med hur bland annat övriga länder i Europa utformar sina vädervarningsnivåer.

- De nya varningsnivåerna baseras på förväntad påverkan av den aktuella väderhändelsen. Den gula varningsnivån innebär en låg grad av påverkan, den röda en hög. Varje varningsnivå har en allmän beskrivning av förväntade konsekvenser och en beskrivning av hur varningsnivån ska tolkas av allmänheten respektive samhällsaktörer, till exempel inom kommuner, hälso- och sjukvård och kollektivtrafik

Är gul varning och klass 1 samma sak?

Nej. En viss varningsfärg innebär i det nya varningssystemet en definierad **omfattning av konsekvenser** medan tidigare varningsklasser innebar **ett specifikt värde i prognosen**.

Grunden i det nya systemet är att det ska varnas när det behöver varnas. Det vill säga när vädret kan leda till konsekvenser för samhället. De situationer där klass 1-varning idag utfärdas, och som inte medför några betydande konsekvenser för samhället, kommer i det förnyade systemet inte att bli en varning. För att uppnå detta så har bland annat gränsvärdena för varningarna setts över och anpassats utifrån var i landet som vädret infaller. Gränsvärdena kallas också tröskelvärden. De är regionala och har formats gemensamt av SMHI och länsstyrelserna.

Kan vi behålla vår checklista för klass 2-varning eller måste vi göra om den?

Det förnyade systemet innebär att man som samhällsaktör förväntas agera redan vid gul varning. En aktör som har haft checklistor för klass 1-, klass 2- och klass 3-varning kommer att behöva arbeta om dessa i god tid innan det förnyade varningssystemet införs i april 2021.

Hur ska man som aktör förhålla sig till exempel till en orange varning jämfört med klass 1, 2 och 3 idag?

Samhällsaktörerna har i det nya vädervarningssystemet tillgång till bredare och mer omfattande information om väderhändelsen och får med detta ett bättre underlag för att sätta in rätt åtgärder och kommunikation. Det nya arbetssättet bygger på mindre statiska checklistor och mer analys utifrån bättre planeringsunderlag.

Varför har SMHI skapat en ny varningstyp för översvämningar?

Situationer med höga flöden i vattendrag så kan innebära olika konsekvenser: Dels kan kraftigt ökat vattenflöde med stora vattenmassor i hög hastighet i sig innebära en fara, och dels finns risken att vattnet svämmar över och ställer mark och egendom under vatten. För att tydligare förmedla rätt varningsinformation har SMHI skapat en separat varningstyp för översvämningar vars underlag baseras på översvämningsberäkningar kopplat till en specifik flödessituation. Nuvarande varning för höga flöden finns kvar, men med justerade tröskelvärden.

Vad är ett tröskelvärde?

Tröskelvärden är regionalt anpassade värden för vädervarningar som SMHI kommer att använda för att initiera beslut- och samverkansprocessen inför beslut om vädervarning.

Tröskelvärdena är överenskomna mellan SMHI och länsstyrelserna.

Kommer man hitta samma information på smhi.se som i SMHIs app?

I SMHIs **varningstjänst** på smhi.se och i SMHIs väderapp kommer du att hitta information om varningsnivå (gul, orange, röd) och varningstyp, övergripande konsekvenser av vädret (hur det bedöms påverka samhället), start- och sluttid för när varningen gäller, samt vädrets förlopp och styrka.

Varför inför SMHI **frihandsritade varningar?**

Frihandsritade områden istället för fasta varningsdistrikt ger användaren mer detaljerad information om var vädret orsakar problem.

Hur säkerställer SMHI att varningsinformationen är tillgänglig för alla användare?

De nya varningsprodukterna på smhi.se och i SMHIs väderapp anpassas så att så många som möjligt, oavsett förmåga, ska kunna ta del av varningsinformationen på ett så självständigt sätt som möjligt.

Idag får man ju en förvarning vid osäkra väderlägen genom att ni publicerar en Risk som markeras med blått på varningskartan. Hur kommer det att fungera med det nya varningssystemet?

Vi upplever att det varit svårt för användare att tolka och förstå begreppet risk. Därför kommer vi i det förnyade systemet att använda varning och kommunicera en gul, orange eller röd varning men komplettera med information om den förhöjda prognososäkerheten och vad den betyder.

5 Om det nya arbetssättet - besluts- och samverkansprocessen

Vad innebär den nya besluts- och samverkansprocessen?

Från och med april 2021 kommer beslutsprocessen inför beslut om vädervarning att initieras genom en bedömning, som görs av SMHIs vakthavande. Denna består av två delar:

- 1) En bedömning utifrån tröskelvärden som är anpassade utifrån vilken del av landet som berörs av vädret
- 2) En bedömning av situationens förutsättningar med stöd i de nationella riskfaktorer som är aktuella. SMHIs vakthavande gör även en bedömning av behovet av samverkan kring beslut om varning.

Det finns två varianter av beslutsprocess inför en vädervarning;

- **Beslutprocess med integrerad samverkan (alternativ A)**
För de varningstyper där SMHI bedömt att beslutsunderlaget kan bli bättre

med hjälp av dialog med lokala och regionala aktörer integreras samverkan i beslutsprocessen.

- **Beslutsprocess utan integrerad samverkan (alternativ B)**

För vissa varningstyper har SMHI bedömt att det inte behövs samverkan med andra aktörer inför beslut. En beslutsprocess utan samverkan kan till exempel vara aktuell när påverkan helt styrs av vädermässiga faktorer, eller när väderutvecklingen är så osäker att en regional påverkansbedömning är svår. Det kan också vara så att kriterierna för varningstypen är styrd av internationella regler eller andra processer, och då genomförs inte heller någon samverkan. Vid dessa varningstyper fattar SMHI beslut helt utifrån den bedömning som vakthavande gör. Om det är aktuellt med alternativ B sker beslutsprocessen i stora drag som det sker i det system som gäller fram till april 2021.

Hur lång tid tar en samverkansprocess från varningsförslag till publicerad varning?

Beroende på i vilken omfattning samverkan behövs (hur många aktörer som det finns behov av att engagera) samt behovet av detaljeringsnivå på påverkansbedömningen kommer processen ta olika lång tid. Även tid på dygnet kommer att inverka.

Samverkansprocessen kommer att gå snabbare då den nya metodiken är inarbetad och bedömningsunderlaget för aktörerna har förfinats. Under pilotprojektet tog samverkansprocessen två - fyra timmar och då hade organisationerna inte övat på det nya arbetssättet.

Vad händer om en varning behöver ändras efter att den är publicerad?

Om en varning som beslutats med ”beslutsprocess med integrerad samverkan” (alternativ A) ökar eller minskar i nivå, en större ändring i start- eller sluttid eller att området ändras, får berörda länsstyrelser en ny förfrågan kring ställningstagande från SMHI. Länsstyrelserna har här möjlighet att välja mellan att bekräfta tidigare inlämnat ställningstagande eller att lämna in ett nytt.

SMHI kan göra smärre korrigeringar av varningstext som finns publicerad i SMHIs kanaler utan dialog med berörda länsstyrelser.

Hur får man som aktör en notis om att ett varningsförslag från SMHI finns tillgängligt?

Ingår du WIS-grupperna *nationella aktörer* eller *regionala aktörer* kan du ställa in prenumerationer för ett visst geografiskt område i din användarprofil i WIS. Är du TIB på länsstyrelse i ett län som berörs av händelsen så kommer du även bli initierad genom SOS Alarm på samma sätt som vid övriga larm (dock utan att du ska återkoppla till SOS Alarm).

Kommer det att komma begäran om information från länsstyrelserna även nattetid?

Det beror på händelsens omfattning. I samband med att förslag till beslut till varning förmedlas till länsstyrelserna anger SMHI en tidpunkt för då länsstyrelserna senast ska ha tagit ställning till varningsförslaget. När detta klockslag sätts är beroende av:

- 1) Den tid som återstår mellan framtaget varningsförslag och den faktiska väderhändelsen
- 2) Den tid då allmänheten måste ha informationen innan den faktiska väderhändelsen. Detta styrs av SMHIs riktlinjer och är specifikt för varje vädervarning
- 3) Den tid det tar för SMHI att publicera varningen efter det att berörda länsstyrelser har tagit ställning till varningsförslaget.

Hur har SMHI tagit fram förslagen till bedömningsunderlag?

SMHI har sammanställt underlaget genom bland annat utvärderingar från tidigare inträffade vädervarningar, resultat från en enkät som skickades till länsstyrelserna i augusti 2019 samt dialog med Fjällsäkerhetsrådet. SMHI har även haft dialog med representanter för Trafikverket. Bakgrunden till förslagen kommer att kunna utläsas i den motivering som följer med förslagen.

Vem ansvarar för det underlag som SMHI använder för att bedöma påverkan i ett län?

Det är SMHI som ansvarar för och förvaltar den information som förs in i myndighetens bedömningsstöd, däremot tas underlaget fram i samverkan med länsstyrelserna.

Det är fortsättningsvis SMHI som äger beslutsfattandet av varningsnivå. Det underlag som SMHI samlar in ska ge SMHI en möjlighet att kunna ta fram ett bra beslutsunderlag. Dock är det av stor relevans att detaljeringsnivån på SMHIs bedömningsunderlag är tillräckligt övergripande för att vakthavande ska kunna hantera det.

Kan det underlag som SMHI använder för att bedöma påverkan i ett län justeras?

Ja, det kommer ske löpande utvärdering och översyn av SMHIs bedömningsunderlag.

Hur säkerställs ett enhetligt budskap om en vädervarning i beslutsprocessen?

Dialogen mellan SMHI och länsstyrelserna säkerställer att SMHIs varningstext och budskap för varningen blir utformat utifrån faktiska konsekvenser.

Den länsvisa samordningen inom länet ansvarar respektive länsstyrelse för att genomföra utifrån de samverkansstrukturer som finns inom respektive län.

6 Om utbildning och övning inom införandeprojektet

Vilka utbildningar finns det att tillgå?

Dessa beskrivs i vägledningen.

Om man går en Nationell konceptutbildning för konsekvensbaserade vädervarningar (NKK), kan man som länsstyrelserepresentant därefter interntutbilda?

Ja. Dock ges utbildningsintyg endast för genomgången NKK genomförd av införandeprojektet.

Utgår det ersättning från projektet för deltagande i Nationell konceptutbildning för konsekvensbaserade vädervarningar (NKK) och genomförande av regional konceptutbildning för konsekvensbaserade vädervarningar (RKK)?

Nej. Det projektet står för är genomförande av NKK samt framtagande av konceptutbildning för RKK och utbildarutbildning för RKK (URKK).

För NKK-utbildningar ansvarar projektet för utbildning, utbildningslogistik, utbildare och eventuell förtäring. Den tid som aktörerna behöver lägga på utbildning och planering inför utbildning står respektive aktör för.

Behöver deltagarna betala deltagaravgift för deltagande på NKK?

Nej. Deltagarna står dock själva för resor, boende, tid och eventuella traktamenten.

Hur mycket kommer länsstyrelserna medverka i planeringen inför regionala samverkansövningar 2021?

Projektet står för övningsledning och övningsplanering. Planeringen sker i samråd med respektive länsstyrelse som bistår med input om regionala förutsättningar och logistisk planering. Länsstyrelsen sprider också information till lokala och regionala aktörer om utbildningar och övningar.

Vad innebär en distribuerad övning?

Under de regionala samverkansövningarna övar man på sin egen arbetsplats.

7 Om kommunikation till allmänheten om det nya varningssystemet

När startar den proaktiva kommunikationen till allmänheten om det förnyade varningssystemet?

Kommunikationen till allmänheten påbörjas i slutet av 2020 för att bli mer intensiv i början av 2021. Innan dess finns förstas basinformation om det förnyade systemet att hitta på <https://www.smhi.se/oms-smhi/om-smhi/konsekvensbaserade-vadervarningar>.

Vad förväntas av länsstyrelserna i kommunikationen till allmänheten?

Länsstyrelserna kommer ha en viktig roll i att förmedla information för spridning till kommunikatörerna hos lokala och regionala aktörer i länet. Inom ramen för införandeprojektet kommer SMHI att ta fram informationsmaterial som kan spridas.

Vilka kanaler kommer användas för kommunikation till allmänheten?

Detaljplanering pågår, men bland annat kommer SMHIs digitala kanaler att användas liksom medieaktiviteter.

Vem har det övergripande ansvaret för kommunikationen till allmänheten om det förnyade varningssystemet?

Det är SMHI som har ansvaret för kommunikationen till allmänheten. För att nå ut brett finns behov av stöd från vidareförmedlare, bland annat länsstyrelserna.

8 WIS

Var kommer dokument om vädervarningar att finnas?

Dokument som berör vädervarningssystemet finns i en samverkansyta i WIS som heter *Vädervarningar – Förvaltning och utveckling i samverkan*. Här kommer det att finnas styrande dokument, utvärderingsrapporter från varningssituationer och protokoll från den nationella referensgruppen för vädervarningar.

Hur kommer jag åt WIS?

Har du inget användarkonto så kontakta din aktörs WIS-administratör. Om du inte vet vem det är så kan du maila till wis@msb.se så får du stöd i att ta reda på vem det är.

Måste jag som operativ funktion använda WIS nu?

Det är endast WIS-användningen i den nationella samverkan, mellan länsstyrelsen och SMHI, som regleras i det nya arbetssättet. Användning av WIS i den regionala och lokala samverkan är upp till varje länsstyrelse och aktör att hitta former för.

Länsstyrelsens TIB måste använda WIS för att kunna ta emot information och skicka ett ställningstagande avseende SMHIs varningsförslag till SMHI.

Hur får jag som användare veta att SMHI har lagt ut information om en vädervarning i WIS?

De aktörer som i WIS är placerade i kategorierna Nationella aktörer och Regionala aktörer kan prenumerera på SMHIs information om vädervarningar. I inloggningsprofilen administreras inställningar för dessa utskick på motsvarande sätt som för andra meddelanden från WIS.

Övriga WIS-användare kan enbart prenumerera på publicerade varningar.

Vem kan svara på en begäran om ställningstagande från SMHI?

Det är enbart länsstyrelserna som kan besvara SMHIs begäran om ställningstagande.

Det är respektive länsstyrelse som avgör vilka inom organisationen som har rättigheter att rapportera ställningstagande till ett varningsförslag.

Vem kan se den information som SMHI lägger i WIS?

Behörighet är samma för alla vädervarningsytor och går inte att ändra från händelse till händelse. Behörigheten sätts utifrån en beslutad standardinställning; Alla regionala och nationella aktörer (så som dessa är definierade i WIS där till exempel kommuner och räddningstjänster är en del av regionala aktörer) har läsrätt till en vädervarning i WIS (förslag, underlag, publicerad varning). Detta är samma aktörer som ges standardbehörighet vid skapande av nya ytor i WIS.

- Samtliga med läsrätt i ytan (enligt ovan) kan se SMHIs begäran om ställningstagande samt berörda länsstyrelsernas inrapporterade ställningstagande. Detta gäller både inför varning och i samband med utvärdering.
- Alla regionala och nationella aktörer (så som dessa är definierade i WIS) har möjlighet att prenumerera på varningar och varningsförslag genom WIS.
- Organisationer som inte har standardbehörighet till WIS händelseytor (aktörer som inte ingår i Nationella aktörer och/eller Regionala aktörer) har inte läsrätt till SMHI-ytan och kan inte heller prenumerera på varningsförslag. Däremot kommer de att kunna prenumerera på publicerade varningar.

Hur länge ligger en varning kvar i WIS efter avpublicering i SMHIs kanaler?

När en varning är avpublicerad finns den kvar under 12 månader i WIS för att underlätta utvärderingsinsatser.

Hur går en utvärdering av en vädervarning till?

Utvärdering direkt efter avpublicerad vädervarning görs på ett liknande sätt som ställningstagande inför beslut om varning. De länsstyrelser som har varit berörda av varningen ombeds av SMHI via WIS att göra en utvärdering genom att svara på ett antal frågor kring den upplevda varningssituationen. Tillsammans med SMHIs egen prognosutvärdering ligger detta till grund för förbättringsförslag och mätetal.

Går det att ställa frågor till SMHI genom en vädervarningsyta i WIS?

Nej, det kommer inte att vara möjligt. Frågor om varningsförslaget hanteras genom länsstyrelserna. Frågor om vädersituationen tas direkt med vakthavande på SMHI.